

MAGYAR KÜRIR.

N^r. 36.

Indult Bétsből, Kedden, Nóvember' 2-dikán, 1830.

Német alföldi Királyság.

Antverpiában Oct. 16-án az Oraniai Hertzeg egy Nyilatkoztatást bocsátott ki a' Belgákhoz, mellyben a' Nemzetet függetlennek megesméri, és a' Nemzeti Congressusra küldendő Képviselőknek választását nem ellenzi, azokban a' tartományokban sem, (Antverpia, Limburg), mellyekben Néki nagy hatalma vagyon. „Válaszszatok szabadon — így szól a' Nyilatkoztatás — és azon a' módon, mint Hazátok fiai a' többi tartományokban, Követeket a' Nemzeti Gyűlésre, és tanátskozzatok ottan a' Haza Intereszszéi felett.“ —

Az Arnheimi Courant jelenti, hogy a' Belgiumi fő Papság az Oraniai Hertzeg ügye mellé állott, és napról napra hihetőbb, hogy az öszvegyülendő Congressus Ötet fogja Fejedelemmé választani.

A' Brüsszeli Courrier des Pays-Bas, melly eddig Köz Társaságot látszott ohajtani és az Oraniai Hertzeg jussai ellen tüzessen vívott, a' (közelebbi levelünkben említett) Névtelen emlékirásról való elmélkedései közben, most egészen megváltozott hangon beszélt.

Lüttichben Oct. 16-kán a' városi Gárda a' Fellegvárat elfoglalta. A' Lüttichi zászlónak kifüggesztésekor 101 ágyúlövések tétettek, és minden harangok meghúzzattak. A' Brüsszeli Provisoria Igazgatószék izenetet küldött, hogy a'

várba őrizetet fog küldeni és az ott tállató hadiszereknek számbavételéről gondoskodni. Reá vissza az a' válasz adott, hogy a' Lüttichiek magok is megfogják a' várat őrizni tudni.

Hága Oct. 20-kán. A' General Statusoknak két Házaihoz Ő Fge a' máinapon a' következő nevezetes Izene-
tet küldötte: „Azon indító alapok, mellyek a' f. H. 16-kán a' Mi kedves Fiunktól az Oraniai Hertzegtől Antverpiában kibocsátott Nyilatkoztatásra okot adtak, Elöttünk éppen olly kevésbé esméretesek, mint a' millyen kevésbé tudjuk annak hihetőleges következéseit ellátani. Mindazáltal annyit ellenmondhatatlanul bizonyít, hogy a' Constitutionalis hatalomnak Urasága a' déli tartományokban egészen megszűnt. — A' dolgoknak ez állapotjában Gondunkat mostantól fogva az Ejszaknak hű tartományira kell függesztenünk, hogy nem csak minden ő erejek és Segédforrásaik tsupán és egyedül az Ő Intereszszéikre fordittassanak, hanem hogy a' Constitutionalis Hatalomnak minden rendszabásai is kirekesztőleg őket illessék. A' javallatok, mellyeket Mi e' jelenvaló Ülésben Tettességteknek eleibe felfogunk tenni, ebből a' szempontból mennek ki. Minekokaért kívánjuk, hogy ezen javallatokat Tettességtek is ugyan azon szempontból tekintsék és vizsgálják; és hogy Tekintetességtek mostantól fogva, an-

nak várásában a' mit Szövetségeseink a' déli tartományokra nézve majd végezni fognak, úgy nézzék magokat, mintegyedül és tsupán az Éjszaki tartományoknak Képviselőit.“ — E' szerént, a' mit a' Belgák kívántak, megvagyon. A' Király itt Belgiumnak Hollandiától való különválását forma szerént megesméri.

Az Austriai Tsászári Követ Hágába megérkezett, és rövid napok alatt elkezdődnek a' fontos Diplomatikai értekezések és Conferentziák, mellyeket a' nagy Hatalmasságoknak Követei itten tartani fognak. Ezen Conferentziáknak tzielja a' két fél Országnak megbékéltetése. A' legelső lépés e' tárgyban hihetően abban fog állani, hogy mind a' két résztől tellyes fegyverszűnést fognak kívánni. — Jól tudósított emberek beszélik, hogy minekelötte az Oraniai Hertzeg eltökéllette volna magát az Oct. 16 diki esméretes Nyilatkoztatásnak kibotsátására ezt a' következő környüllállások előzték meg. A' Hertzeg t. i. megírta a' Királynak, hogy ő a' déli tartományoknak megnyugtatóására semmi módot nem lát annál egyebet, hogy ő (a' Hertzeg) Belgiumnak koronáját felvégye vagy úgy mint független fejedelem, vagy mint Helytartó; ez utolsó néki kedvesebb volna, de a' mint látszik a' Belgáknak az tellyességgel nem fogna tetszeni. A' Király erre egy igen szívesen és Atyásan írott levelében azt válaszolta, hogy, ha a' Hertzeg a' Koronával megkínáltatnék, és ez által a' Zendülésnek vége szakasztathatnék, Ő a' vérontásnak elkerülésére megegyezését fogja adni a' következő három feltételek alatt: 1) hogy arra a' Szövetséges Hatalmasságoknak megegyezése is megszereztessek; 2) hogy a' felforgó alkudozásoknak ideje alatt a' Királyi Seregek a' várakban, mellyeknek még birtokában vagynak, megmaradjanak; 3)

hogy a' Luxemburgi Nagy Hertzegség Belgiumhoz semmi esetben ne kaptassék. E' levélnek vétele után a' Hertzeg, minekutánna az Antverpiában ott lévő főfő Belgákkal nevezetesen Gróf Celles, le Hon, Brouckere's a' t. Urakkal szóllott volna, ki adta a' szóban forgó Nyilatkoztatást, de a' mellyet a' Királytól a' Hertzegnek melléje adott három Ministerek (Hg Ursel, le Coste, és Gobbelschroy) aláírni nem akartak, nem is irtak, hogy a' felelést magokra ne vonják. Mind hárman oda hagyták Antverpiát és eltávoztak a' Hertzeg mellől.

Brüsszelben Oct. 18-kán a' Provisoria Igazgatóság a' következő hirtetést tette közönségesse: „Polgártársainkhoz. Egy Antverpiában kihirdetett Nyilatkoztatás, Vilhelm Oraniai Hertzegtől aláírva, éppen most küldötték ide a' Provisoria Igazgatósághoz. — Belgiumnak függetlensége, mellyet a' nép diadalma már kivívott, és a' mellynek többé semmi Ratificatoria szükségése nintsen, ama Nyilatkoztatásban forma szerént megesmertetik. De szóva gyon benne olyan tartományokról is, mellyekben a' Hertzeg nagy hatalmat, sőt Igazgatást gyakorol. A' Provisoria Igazgatóság, kire sorsát a' Belga nép bizta, míg Képviselői által önn maga meghatározná miképpen igazgattassék jövendőben, protestal e' kifejezés ellen. Antverpia és Maestricht városok, és Termonde vára, mellyek e' pillantásban még az ellenségéi, egyedül a' Provisoria Igazgatóságoknak fognak engedelmesskedni, mihelyt magokra fognak hagyattatni; ők semmi más Igazgatást semmi más hatalmat el nem esmerhetnek azon kívül, melly e' pillantásban az egész Hazát igazgatja. A' nép az, ki a' Revolutiot tette; a' nép az, ki a'

Belga földről a' Hollandusokat elűzte; a' nép az egyedül, és nem az Oraniai Hertzeg, ki feje a' mozgásnak, melly neki függetlenségét megszerzette és politikai Nemzetiségét megfogja fundálni. Ha a' Provisoria Igazgatószék meg fogta segíteni a' vitéz és nagylelkű Belga Nemzetet, társaságos Ujászületéséből mindazokat a' nyereségeket húzni, mellyeket belőle méltán vár: akkor annak (a' Provisoria Igazgatószéknek) tagjai ditsőségeknek fogják tartani a' nép sorába vissza lépni, hogy a' szabadsággal, mellyet vérén vásárlott, véle együtt éljenek. (Aláírás) Potter, Rogier, de Weyer, Gróf Merode. — Parantsolatra: Vanderlinden Titoknok.

Más napon Potter Ur a' Courrier des Pays-Bas Kiadóhoz a' következő levelet küldötte: „Brüsszel Oct. 19-kén 1830. Uraim! Nem kevésbé izetlen mint rágalmazó hírek vagynak rólam elterjedve, a' mire a' Frantzia Uj-ságleveleknek dolgainkról tett hamis ítéletei nem keveset tettek. Kéntelennek látom magamat végre, nyilván ellenek mondanom. — En mint egyes polgár az Oraniai Hertzeggel nem alkudoztam, nem alkudozok, és nem fogok alkudozni; mint tagja a' Provisoria Igazgatószéknek, megesezt, hogy — Collegáimmal együtt — Tőle nem hivatalos közléseket kaptam, de a' mellyeket a' Provisoria Igazgatószék állhatatosan visszavetett, sőt nyilván megírta, hogy efféle alkudozásokba, mellyeknek szükségképpen hasztalanoknak és sikeretleneknek kell lenni többé nem akar bocsátkozni. — Mint tagja a' Provisoria Igazgatószéknek, Politikai vélekedéseimet ki nem mondom, hanem a' Nemzeti Congressusra bízom, hogy határtalan szabadsággal végezzen az Országnak Organizatiojáról, a' mint azt a' Belgiumi tartományokra nézve legjobbnak vé-

li. De mint egyes polgárnak gondolkodásom tudva vagyon, demokratikai: vélekedéseimből soha titkot nem tsináltam, Republikanus vagyok. Ennél fogva nem tartom szükségesnek bizonyítgatni, hogy Orangista sem vagyok, sem soha nem leszek. Mindazáltal előre alája vetem magamat annak a' mit a' Nemzeti Congressus végezni fog, minthogy előttem a' nép akarátja legelső törvény. Ha a' felvett Igazgatás formája, nékem nem tetszik, vagy a' Társasági alkukötés végrehajtására elválasztandó Fő nem az léssen, a' kit én szerettem volna: akkor, mint mindenkor tselekedtem, az Oppositioval tartok, már ha szinte újra számkivetésbe kelletik is mennem. Iktassa bé az Ur, kérem, ezen levelet, 's a' t.'s a' t. de Potter.“ — Mi adott légyen e' levélre alkalmatosságot, magából világos.

A' Provisoria Igazgatószéknek egy Végzése Willmar Urat Luxemburg tartománynak Kormányzóját tisztjétől megfosztja, helyébe Thorn Urat nevezi, és az új Kormányozónak székét, a' Megyebéli Főtörvénytiszékkal és az Igazgatásnak minden tisztségeivel egyetemben, ideiglen Arlon városába általteszi. A' tartománynak minden tisztjei, kik háromszor 24 órák alatt hódolásokat a' Provisoria Igazgatószéknek bé nem küldik, hivataljokból elbocsátatnak.

A' Genti vár Oct. 17-kén, magát a' város Polgárjainak megadta. A' várörző Hollandus katonák 19-dikben elfognak menni onnét Antverpiába; a' kik Belgák közzülök, azok ott maradnak. — A' Lierrei várból is kihajtottak a' Hollandusok.

Antverpia Oct. 18-kán. A' Lütichiek bényomultak tartományunkba, és Liernél állanak. Innét katonaság ment ki elébek, és a' lovas Artilleria Mechelnbe küldetett, mivel ott üt-

közet fog lenni, a' mint beszélük. A' katonaság kimenetelével, a' város mindjárt háborogni kezdett. A' nép nagyon hajlandó a' felzendülésre, és már tegnapelőtt is látszottak a' fellázzadni akarásnak némelley jelei. Négy különböző helyeken a' városban pénzt osztogattak ki egész nap és sert a' népnek ingyen mérték. De akkor még is semmi sem történt; jó rendelkezések voltak téve mind a' katonaságnak, mind a' Polgári gárdának részéről az eshető mozgásoknak elnyomására. — 16-dikban egy 25 Kereskedőkből álló Követség oda méne a' Kommandánshoz; Generalis Chassé Urhoz, eleibeterjesztvén, hogy a' tsendesség feltartásának egyedül való eszköze a' Brabanti zászlónak kiszegése. A' Generalis azt felelte, hogy ő a' Német alföldi zászlón kívül mást nem esmér. Azután az Orániai Hertzeghez méne a' Követség és véle hosszas ideig beszélgetett. A' Hertzeg ekkor botsátotta ki az esméretes Nyilatkoztatást. Az megtsendesithette volna az embereket, ha már ekkor nagyon fel nem lettek volna hevülve. Tegnap délután a' Sz. György kapunál egy néptsoport reá támadt az ott álló katonaságra, és ör-helyéből kiakarta nyomni. Az örálló tiszt kéntelen volt tüzet adatni, egy ember elesett négyen vagy öten megsebesedtek. Lovasoknak kellett jöni a' katonák segítségére. A' tsendesség nagy bajjal estvéli 7 órakor helyre állittatott. Generalis Chassé a' Fellegvárba felköltözött, és a' várat ostromkori állapotban lenni kihirdette. — Ma, Oct. 18 kán a' táborhoz a' következő napi parantsolat ment: „Ő Kir. Mgga az Orániai Hertzeg adja tudtára a' Seregnek, hogy a' Belgáknak és Hollandusoknak külön választása minden Regementeknél rövid idő alatt meg fog esni, és ennek végbevételére Generalis Geen váratik. A' belga

katonák itt fognak Belgiumban maradni a' Hertzeg alatt. Meghagyja Ő Kir. Mgga a' Tiszteknek, hogy tsendesen várják el az időt, míg ezen rendszabás tellyesíthetetik.“ — Mechelnből a' Királyi Seregek ki takarodtak; az Insurgensek (Lüttichiek) közelítenek városunkhoz.

Oct. 19-kén. Ma tsendes a' város. A' Brabanti zászló kifüggesztetett. A' Brabanti Kokardát is viselik, de leginkább csak az alsóbb népből valók. — A' választásra felügyelő Biztosságnak ma előleges gyűlése volt; Elöl-ülőjévé Notarius Gleizes Urat, Voks-szedökké Cock és Boe Urakat választotta.

Oct. 21-dikén az itt következő Levelezés tétellett Brüsszelben közönséggé: I. Az Orániai Kir. Hertzeg Izenete az Ideigvaló Belgiumi Kormányshoz. Az Orániai Printz rendelkezésből Malherbe Oberst-Lieutenant Brüsszelbe küldetett, az ideigleni Kormányshoz megjelenteni, hogy az Oct. 16-dikán költ Proclamatio értelme szerént a' Printz azt tartja, hogy a' Belgák és Ő ugyan azon egy tzelra törekednek, 's azt ugyan azon eszközök által kívánják elérni. Így lévén a' dolgok állapotja, fegyvernyugvásnak kell lenni, hogy többé Belga vér ne ontassék. Ő Kir. Hertzegsége tehát azt terjeszti az ideigleni Kormányshoz eleibe, hogy Ő a' parantsolatja alatt álló seregeknek minden mozgásait megállítja és megtiltja, úgy hogy azok a' Belgiumi tartományok egy részének még birtokában lévő seregek ellen semmit sem kezdenek, és ígéri hogy ezen esetben az Antverpia előtt álló seregek részéről semmi megtámadás nem esik, valameddig az itt ajánlott fegyvernyugvást mind a' két rész megtartja. A' Printz tudtára adja az ideigleni Kormányshoz, hogy Ő a' hajókon volt foglyokat, kiknek sorsok egyenesen tőle függött,

szabadon bocsátotta. Költ Antverpiában Oct. 19-dikén 1830. Aláírta Gróf Cruquebourg Oberster. Ő Kir. Hségének Adjutánsa. Helybehagytuk, Wilhelm Orániai Printz. II. Felelet: A' Belgiumi ideigvaló Kormányzók, a' Középponti Gyűlés, azt bizza Ns. von Gammond Urra, jelentse meg az Orániai Printz Ő Kir. Hségének, hogy minekelőtte a' Printz javallatára, — melly szerént az ideigvaló Kormányzók alatt álló seregek minden mozgásait meg kellene szüntetni — elhatározó végzést lehetne tenni; még elébb meg kell mutatni: 1) hogy ezek az ellenséges seregek mindnyájan az Orániai Printztől csak magától függenek, és Neki, mint egyedülvaló Generálisoknak 's Parantsolójoknak alája vagynak adva; 2) hogy a' Printz azoknak ki adta a' parantsolatot, az Antverpiai tartománynak, Maestricht városának és a' Termondei fellegrárnak elhagyására, és magok visszahúzására a' Moerdyk-en túl; 3) hogy ez a' parantsolat pontosan és minél hamarább teljesíteni fog. Az ideigvaló Kormányzók sietni fog minden Hollandiai foglyokat szabadságba helyhezteni, mihelyt egyetlen egy Belga sem lesz erőszakos módon Hollandiában. Brüsszelben, Oct. 20-dikán. (Következnek az Aláírások.)

Frantzia Ország.

Páris Oct. 23-kán. Gróf Apponyi Ő Exczája tegnap delután privat audienzián volt a' Királynál, és általnyújtotta Ő Fgének az Austriai Tsászárnak leveleit, mellyekben a' Frantzia Udvarnál Nagy Követül meghatalmaztatik. A' Külső Minister Gróf Molé vezette Ő Excellentiáját bé a' Királyhoz. Az audienzia végével bevezettetett Ő Exczája a' Királynéhoz is.

Oct. 18-kán estve a' Palais Royal Udvaraiban újra nagy sokaság gyülekezett fel, melly — mint azelőtti napokon — halált kiáltozott az Ex-Ministerekre. A' Nemzetigárda széljelverte a' gyűlevész népet, de az emberek újra ösvetsoportoztak a' piatzon, 's kiáltoztak. Néhányan közzülök befutották a' városnak útszáit 's tüzelték a' lakosokat, hogy magokat hozzájuk kaptsolnák, de a' kik reájok sem halgattak. Azonközben a' Nemzeti gárda széljel oszlatta a' Palais-Royal piatzán ordító sokaságot, mellyből egy 4 vagy 5 száz főből álló csoport kivállalkozván St. Antoine Külső városon keresztül kiment Vincennesbe (hol az Ex-Ministerek fogóságban ülnek) és ott a' foglyokat kiadni kívánták. De Generalis Daumesnil olyan feleletet adott nekik, melly őket onnét eltávoztatta. Azt mondta nekik t. i. a' Generális, hogy ha a' Kastélyba erőszakosan betörnek, azt ő velek, magával, és a' rabokkal egyetemben a' levegőbe vetteti. A' csoport azután visszatért ugyanazon fenyegetődzések és kiáltozások között a' Palais-Royal piatzára. Ekkor már késő éjtszaka volt. A' Nemzeti Gárda egyszeriben elősietett, és fél óra alatt a' rend és tsend helyre állott. 166-an közzülök megfogattak, a' Politz-házhoz vitettek, és kihalgattattak, hogy a' törvényszékeknek által adattathassanak. Némelylek igen goromba kiáltásokat ejtettek ki a' Király ellen is (azt kiabálták t. i. a' Király fejét, vagy a' Ministerek halálát!) Ezen zenebonás lármának tulajdonképpen való szerzői után, szoros vizsgálódás rendeltetett. — Másnap (Oct. 19-kén) reggeli 9 órakor a' Király Orleans Herctzegtől, Lafayette Generalistól és Gerard Hadiministertől kísértetve lement a' Palais Royalnak nagy udvarára, melly tömve volt néppel, mint rendszeren a'

napnak ez órájában, ör váltáskor lenni szokott. A' Király beszédet tartott, megelégedésének kijelentésére, a' Nemzeti Gárdának és Linea-Regementeknek fegyverben kiállott tsapatjaihoz, mellyben őket az estveli és éjjeli csoportozásoknak széljelosztásában kimutatott gyors munkásságokért megditsérte. — Azólta semmi rendetlenségek nem történtek.

N é m e t O r s z á g.

K a s z s z e l Oct. 17-kén. A' Hesse ni Választó fejedelemségnek Rendjei tegnap öszve gyűltek, és az Ülés megnyitattott. Ö Kir. Mgga a' Rendeknek eleibe egy jövődöbeli Constitutionak alapvonásait leküldötte a' megvítatás és elfogadás végett. Egyszersmind az Ország adósságaira szedett adót, kezdven a' j. E. Jan. 1 napjától, önkéntes indulásából elengedte. Mind e' mellett is a' Hessek nem látszanak megelégedve és tsendesen lenni. Legalább nem arra mutat a' következő hirdetés, mellyet a' Politzia Oct. 17-kén a' következő módon tett közönségesse: „Minden háborgásoknak elkerülésére ezennel hirdettetik, hogy a' Szüléknek és Mesterembereknek szoros kötelességek tétetik fijaikat és legényjeiket további rendelésig otthon tartani és az útszára semmi szín alatt ki nem bocsátani. Ha pedig ennek ellenére is a' piatzokon vagy utszákon fiúk vagy inasok kapattatnának, nemtsakezek azonnal fogságba vitetnek, hanem annak felette a' Szülék is és mesterek külön számadásra fognak vonattatni.“ —

S p a n y o l O r s z á g.

Ö Fge a' Spanyol Királyné Madridban Oct. 10-kén éjjel egy Hertzegaszonyt szerentsésen elszült, ki másnap a' kereszttségben Mária Izabella Luiza nevet nyert.

M a g y a r O r s z á g.

P o s o n Oct. 29-dikén. Minekutánna a' TT. Karok és Rendek Oct. 19, 20, napjain Kerületi ülésekben a' K. Királyi Feladások harmadik, a' katonák kiállítását illető pontjával foglalatoskodtak, és az ez eránt Ö Felségehez küldendő Felírás szerkeztetésén dolgoznának; Ö Ts. K. Felsege, hogy ezen tekintetben a' TT. Karok és Rendek annál biztosabban és hamarább tzelra juthassanak, Atyai kegyességgel azt méltóztatott parantsolni, hogy egy Országos Deputatio neveztessek ki, melly a' fennforgó dolog szükséges volta felöl, a' maga egész kiterjedésében, felvilágosittathassék. — Ezen kegyelmes Királyi végzést az Ország Nádor Ispánya Ö Ts. K. Fő Hertzegése Oct. 23 dikén elegyes Ülést tartatván, felolvastatta, 's egyszersmind az Egyházi Méltóságok, Ország Bárói és Fő Rendei közül ezen Deputatio tagjait kinevezvén ajánlotta a' TT. Karoknak és Rendeknek, hogy Magok közzül is 36 tagokat választanának. A' Fő Rendek részéről kineveztetett Deputatio Elölülőjének N. M. Gróf Cziráky Antal Ország Bírāja Ö Excja kéretett meg. Ezzel az Elegyes Ülés elosziott; de a' TT. Karok és RR. szokott Palotájokban öszvegyülvén abban egyeztek meg, hogy a' Personalis Úr N. M. Majláth György Ö Excja méltóztatnék a' Deputatio tagjait kinevezni. Oct. 24-dikén ismét elegyes Ülés tartatott, mellyben a' Deputatio kineveztetett tagjai felolvastattak. A' közönséges Ülések elhalasztatván a' Deputatio, mellyben a' TT. Karok és RR. részéről a' Personalis Ö Excja is jelen volt, üléseket tartott.

Ez a' Deputatio Oct. 27-dikén elegyes ülésben, írásban terjesztette elő kiküldetésének fogamatját, melly a' Ná-

dor-Ispányi Itélő Mesteráltal felolvastatván, köz öröm jeladásokkal fogadtatott.

Ugyan ezen elegyes Ülésben felolvastatott az Ország Státusainak háládatos köszönetét magában foglaló Felírások, Ő Felségének az ifjú Királynak azon kegyelmes és nagylelkű Királyi végzésére, mellyben kinyilatkoztatni méltóztatott, hogy az 50 ezer aranyból álló ajándékot részszerént a' szegény adózó nép felsegállítására, részszerént a' Magyar Akadémia fundusának gyarapítására vissza ajándékozni elhatározta legyen. A' Felírás magyar és deák nyelven készült, 's felolvastatván a' szokott mód szerént, aláíratott és lepetséltetett; melly meglévén, az elegyes ülés eloszlott.

Posonból Oct. 29-dikén. Ő Eminentziája a' Kardinális Hertzeg Primás Rudnay Sándor ez előtt hetven esztendővel született Sz. Kereszten Nyitra Vármegyében Oct. 4-dikén. Az itteni templomban tartotta Ő Eminentziája Oct. 19-dikén 1785-ban a' Primitiát. Ezen templom helyére mostan az Ő Eminentziája költségén új pompás templom építetett, — (Ez a' hatodik, melly lételet Ő Eminentziája jótétének köszöni). — Az új templom Oct. 4-dikén Mélt. és Fő Tiszt. Jordánszky Elek választ. Tinnini Püspök Úr által szenteltetett fel számos egyházi és világi nemesek jelenlétében. A' helybeli Plebánus Tiszt. Knapp Antal Úr tartotta az egyházi beszédet; mellyben előhozta, hogy ez az új templom annak helyére épült, mellyben a' mostani Primas Ur megkereszteltetett, az első Mise áldozatját véghez vitte, és a' mellyben az Édes Anya, született Ns Döry Asszony, és elei között többnyugosznak. Az első Mise áldozatot az új templomban Vál. Püspök Jordánszky Ő Msga mondotta. Az Ő Eminentziája testvére Tek. Rudnay György Tábla Bíró Úr éppen abban a' szobá-

ban vendégelte meg a' számos vendégeket, mellyben Ő Eminentziája ez előtt 70 esztendővel a' világot meglátta.

Bajkáról. Sept. 18-dikán délután hatodfél órakor hagyta el megditsőült lelkére nézve e' mulandó világot Tekintetes Nemes Nemzetes és Vitézlett Péli Nagy András Ur, sok Tekintetes Ns. Vgyék Tábla-Birája, és a' Barsi Reformáta Egyházi Vidéknek majd fél századig volt buzgó kegyességű Tractualis Fő Curátora. — Régen öszvebarátkozott már Ő a' békövetkező megválás gondolatjával, mellynek közellétét, lelki tsendessége zavaratlan bizonyossággal gyanította; a' minthogy hirtelen kifejtődzvéen a' megaggott tagjaiban lappangó halálos betegség, 's a' dühösködő halál nyilai előtt minden orvosi esméret véd bástyái semmibe omolván; a' nap alatti minden dolgok hijjábavalósága megesmérésevel, de egyszer'smind a' halhatatlanító Feltámadás Apostoli édes reményével rogyott ő életének 79-dik esztendejében abba a' tsendes koporsóba, a' mellynek gyász-ormójára a' tiszteletnek és szeretetnek érzékeny könnyei folynak, az ő nyugvó helyét ditsőség emlék-oszlopápa szentelvén, abba a' tsendes kriptába, melly előtt a' beszéd elnémúl, a' kesergő barátság és a' mély tisztelet szomorú gyászba öltöznek! — — méltán is: mert az idvezült tisztos ösznek elhunytával megholt egy ember-társait minden külömség nélkül a' szeretet édes karjaival egyformán ölelő ember-barát, — megholt egy kedves Fejedelméért 's édes Hazájáért igaz, tántorithatatlan buzgósággal élni és halni kívánó Magyar Nemes Hazafi, — megholt egy tudományos férfiakat betsülve szerető 's a' tudományokban halála órájáig gyönyörködő bölts tudós, a' mint erről öt rendbeli kinyomtatott munkáji bizonyosságot tesz-

nek, — megholt egy a' Vallást nem szóval, hanem valósággal, és tselekedettel szerető, és annak virágoztatásán munkálódó, a' szükölködő Ekkle'siákat Korneliusi bőkezűséggel segítő, a' minden Valláson lévő Papságot nagyon megkülömböztetve tisztelő és szerető keresztyén, — megholt egy az oskolák virágzó előmenetelét szívéből óhajtó a' Collegiumokban tanuló ifjúság boldogításán tellyes ereje szerént igyekező Mecenás, — megholt a' Barsi Reformáta Egyházi Vidék' minden Ekkle'siáinak Világi Rendben lévő Elöljárója, örállója, gyámja, és boldogítója, — egy szóval megholt, a' ki, a' hol Hazafinak kellett lenni, Hazafi, a' hol keresztyénnek, keresztyén, a' hol embernek kellett lenni, ember volt, és tudott lenni. — Holt teteimei a' boldogultnak Sept. 26-dik napján temették el a' régi fényel tündöklő Péli Nagy Familia kriptájába Bajkán Predikációval, Oratióval, és Parentatióval a' kriptánál. — Jóllehet egész nap esett az esső, számtalan sokaság jelent meg mindazáltal mind az Egyházi, mind a' Világi Rendből a' temetésén. Ezen megditsőült ember barátinak kimúlását fáljalják ugyan mindenek, a' kik ötet közelebről esmerték; de kivált gyászba borult szívvel keseregnek, mint kedves jó attyoknak e' világról való elköltözé-

sén négy magzatai, úgymint: Tek. Péli Nagy András Úr, Tek. Ns. Bars Vármegye Fő Szolga-Birája, és sok Tek. Ns. Vármegyék Tábla-Birája, született Szilasi és Pilisi Szilasy Mária kedves Hitvesével Ö Nagyságával, — Tek. Péli Nagy Judith Aszszonyság, Tek. Szomori és Szomodori Pázmándy Dienes Úrnak, Tek. Komárom Vgye Első Alispányának, 's mostani országos egyik Követjének élete párja, — Tek. Péli Nagy Johanna Aszszonyság, Tek. Földvári és Bernátfalvai Földvály Antal Úrnak sok Tek. Ns. Vármegyék Tábla-Birájának élete párja, — és Tek. Nagy Antonia Aszszonyság, Tekint. Bárczai Bárczy Gábor Úrnak, sok Tek. Ns. Vgyék' Tábla-Birájának élete párja, és ezeknek mindnyájoknak szerelmes gyermekei szám szerént 19 életben lévő unokák. — Hamvai felett jeles Oratiót mondott TT. Deáky Gedeon Úr, Nagy Salói Ref. Pap, melly nyomtatásban meg fog jelenni.

Béts. Felsőségi meghatározásnál fogva a' f. November hónapban minden féle közönséges kenyereket nagyobbakra sütnek a' kenyérsütők a' kiszabott áron, mint a' mekkorák a' mult hónapban voltak. — A' marhahúsnak fontja 9 kr. pengőben vagy 22 1/2 kr. váltóban.

V e n d é g f o g a d ó J e l e n t é s.

Schiessl Ferentz, ezelőtti Vendégfogadás a' Fekete-sasnál, most pedig az újonnan épült Fejér-Ló nevű vendégfogadójában a' Leopoldvárosban Nro 521 Bétsben közel a' Városhoz ajánlja magát a' Magyar Nemességnek és minden utazó jövevénynek, jóféle kiválogatott ételekkel, jó borokkal, kész szolgálattal, alkalmas és tiszta lakószobákkal, úgy szinte ebédlő szobákkal, és kótsiszinekkal mindenek kívánságának megfelelni.

Szerkesztető és Kiadó Marton J ó's e f, Professor. (Landstrasse Nro 273.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)